

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1169

Vragen van de leden **Irrgang** en **De Wit** (beiden SP) aan de staatssecretarissen van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *schuldhulpverlening*. (Ingezonden 16 februari 2006)

1
Deelt u de constatering van de Nederlandse vereniging voor volkskredietbanken (NVVK) dat een toenemend aantal mensen, die zich in een problematische schuldensituatie bevinden door toedoen van particuliere schuldhulpverleners nog verder in de problemen komt?¹ Zo neen, waarom niet?

2
Deelt u de mening dat een belangrijke oorzaak hiervan de door deze bureaus in rekening gebrachte kosten voor bemiddelingswerkzaamheden zijn? Zo neen, waarom niet?

3
Is het waar dat het, behalve voor bij wet aangewezen instellingen of beroepsgroepen, verboden is om een vergoeding te vragen voor schuldhulpverlening, maar dat dit verbod door middel van allerlei, illegale, constructies wordt omzeild? Zo ja, wordt hier voldoende tegen opgetreden? Zo neen, waarom niet?

4
Hoe vaak zijn er in het verleden organisaties veroordeeld die ondanks het verbod daarop, al dan niet met behulp van allerlei constructies, een vergoeding hebben gevraagd voor het ondersteunen van schuldhulpverlening?

5
Geeft de FIOD/ECD voldoende prioriteit aan het optreden tegen deze malafide schuldhulpverleners, gezien het leed dat zij veroorzaken bij mensen die toch al in een moeilijke situatie zitten? Zo ja, kunt u aangeven waaruit dit blijkt? Zo neen, bent u bereid de FIOD/ECD opdracht te geven hier meer aandacht aan te besteden?

6
Deelt u de mening dat vragen van een vergoeding voor schuldhulpverlening door particuliere instellingen in alle gevallen verboden zou moeten worden? Zo ja, hoe en wanneer gaat u dit regelen? Zo neen, waarom niet?

7
Deelt u de mening dat schuldhulpverlening een wettelijke verankering moet krijgen als taak van de gemeente? Zo ja, hoe en wanneer gaan u dit regelen? Zo neen, waarom niet?

¹ Brief NVVK aan Functioneel Parket van 18 januari jl., onderhands meegestuurd.

Antwoord

Antwoord van minister **Brinkhorst** (Economische Zaken), mede namens de staatssecretarissen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Financiën. (Ontvangen 30 maart 2006)

1
De NVVK spreekt over een toename van het aantal mensen dat in de jaren negentig door toedoen van particuliere schuldbemiddelaars in de problemen kwam. De NVVK heeft sindsdien ten aanzien van deze bemiddelaars een actief beleid gevoerd en deze aangemeld bij de opsporingsinstanties. Bij de betrokken ministeries en FIOD-ECD is bekend dat malafide bureaus door hun onwettige activiteiten problemen veroorzaken voor schuldenaars. Overigens is ook een aanzienlijk aantal bonafide particuliere schuldbemiddelaars actief, vaak ingeschakeld door gemeentelijke overheden.

2
In de nota van de staatssecretaris van SZW, «Het rijk rond schulden» (Kamerstuk 24 515, nr. 71), worden de oorzaken genoemd die in combinatie en samenhangend met elkaar tot een problematische schuldsituatie leiden; moeilijkheden met het omgaan met geld, psychische of emotionele problemen, verlies van baan of echtscheiding. De door bemiddelingsbureaus in rekening

gebrachte kosten zullen slechts een deel van de problematiek vormen. Ik ben overigens van mening dat, gezien de moeilijke situatie van schuldenaars, schuldhulpverlening gratis moet worden aangeboden aan de schuldenaar. De artikelen 47 en 48 Wet op het consumentenkrediet verbieden daarom ook het vragen van een vergoeding.

3

Volgens artikel 47 en 48 de Wet op het consumentenkrediet is het verboden om, ook via (illegale) constructies, aan de schuldenaar een vergoeding te vragen voor schuldbemiddeling. Het is overigens wel mogelijk dat een bemiddelaar een vergoeding voor zijn diensten ontvangt van een derde, bijvoorbeeld een gemeente die de betrokken bemiddelaar inhuurt of een werkgever. Indien op basis van klachten duidelijk wordt dat het verbod op het vragen van een vergoeding wordt overtreden, stelt FIOD-ECD een nader onderzoek in en treedt op in overleg met het Openbaar Ministerie.

4

In de periode 1998 tot 2000 gold een Vrijstellingsbesluit op basis waarvan een schuldbemiddelaar een vergoeding kon vragen aan de schuldenaar. Hoewel dit Vrijstellingsbesluit in de periode tot en met 2005 formeel niet meer van toepassing was, werd niet opgetreden tegen bonafide bemiddelaars die een vergoeding vroegen aan schuldenaars, en zich in feite hielden aan het (vervallen) Vrijstellingsbesluit. Dit hield verband met het feit dat het voornemen bestond om een nieuw Vrijstellingsbesluit in het leven te roepen. Tot 2006 zijn derhalve voor zover bekend geen organisaties veroordeeld die weliswaar in strijd met de wet vergoeding vroegen wegens schuldbemiddeling, maar overigens als bonafide konden worden gekenschetst. In voornoemde nota Het rijk rond schulden van november 2005 is aangekondigd dat de wet onverkort zal worden gehandhaafd.

5

In het kader van de uitvoering van bovengenoemde nota geeft de FIOD/ECD thans prioriteit aan het optreden tegen schuldbemiddelaars die (vermoedelijk) handelen in strijd met de artikelen 47 en 48 Wet op het

consumentenkrediet, zoals vastgelegd in het Handhavingsarrangement 2006 van FIOD-ECD.

6

Zie mijn antwoorden op vragen 3 en 5.

7

Nee, de schuldhulpverlening wordt niet gediend met een wettelijke verankering van schuldhulpverlening als taak van gemeenten. Gemeenten hebben reeds de ruimte om maatwerk te leveren op lokaal niveau en nemen hun verantwoordelijkheid. Afhankelijk van de lokale en individuele omstandigheden pakken zij deze taak op vanuit hun zorgplicht voor hun burgers. Ter ondersteuning is door partijen uit het veld en het Ministerie van SZW de Handreiking Integrale schuldhulpverlening opgesteld en breed uitgedragen onder gemeenten. Daarnaast is door partijen in het veld een referentie- en kwaliteitsmodel opgesteld om de kwaliteit van de schuldhulpverlening te verbeteren. Aanvullend faciliteert het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gemeenten ten aanzien van schuldhulpverlening door het Innovatieprogramma Werk en Bijstand. Onderling worden de prestaties van verschillende gemeenten op het gebied van de schuldhulpverlening vergeleken door middel van de «Benchmark schuldhulpverlening».